

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/166/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7210224958
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7210224958.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: I.. N.T. G., T. XX.X.XXXX, H. D. Y., D. Ú. X, zastúpený Sýkora - advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, proti žalovanej: C.. J. G., T. X.X.XXXX, H. D. Y., X. XXXX/X, zastúpená JUDr. Miroslavom Katunským, advokátom, so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, o zaplatenie 41.600 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 22C/78/2011 zo dňa 5. apríla 2022 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 22C/78/2011 zo dňa 9. mája 2022

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 22C/78/2011-531 zo dňa 5. apríla 2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 22C/78/2011-584 zo dňa 9. mája 2022, okrem výroku o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie 1.150 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 4.9.2010 do zaplatenia.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom v spojení s opravným uznesením výrokom I. zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 40.450 € do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Nepriznal stranám nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 41.600 € s príslušenstvom titulom vyporiadania spoločného majetkového práva manželov - hodnoty členského podielu v bytovom družstve po uplynutí troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len BSM), ktoré nebolo vyporiadané dohodou ani rozhodnutím súdu.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že manželstvo sporových strán bolo právoplatne rozvedené dňa 6.8.2007. Počas trvania manželstva vzniklo žalobcovi a žalovanej spoločné členstvo manželov v SBD II Košice a zároveň spoločný nájom k bytu č. XX, T. X. O. Č.. X D. Y.. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 15C/66/2008 zo dňa 23.9.2009 bolo zrušené právo spoločného nájmu k predmetnému bytu a za jeho nájomkyňu a členku SBD II Košice bola určená žalovaná. Žalobcovi bolo priznané právo na bytovú náhradu, žalobcovi však žalovanou nebol poskytnutý náhradný byt a žalovaná mu neposkytla ani možnosť uzatvorenia nájomnej zmluvy k inému bytu. Strany sporu v lehote troch rokov od zániku BSM toto nevyporiadali dohodou a ani jeden z nich nepodal návrh na jeho vyporiadanie rozhodnutím súdu. Znaleckým posudkom č. 4/2013 zo dňa 26.7.2013 bola stanovená všeobecná hodnota členského podielu, týkajúceho sa bytu č. XX, T. X. X D. Y. ku dňu 13.11.2009 (deň zrušenia spoločného členstva sporových strán v SBD) vo výške 80.900 € a ku dňu ocenenia vo výške 78.500 €. Z daňového priznania žalobcu za rok 2006 súd zistil príjmy žalobcu vo výške 33.327,65 € a

výdavky vo výške 27.136,36 € a z daňového priznania za rok 2007 súd zistil príjmy žalobcu vo výške 43.932,91 € a výdavky vo výške 35.109,37 €, a to zhodne s údajmi vyplývajúcimi z peňažného denníka za roky 2006 a 2007. Z výpisov z podnikateľského účtu žalobcu za rok 2006 a 2007 bol zistený zostatok na účte žalobcu ku dňu 1.8.2007 vo výške 6.485,25 € a ku dňu 5.8.2007 vo výške 6.016,02 €.

4. Medzitýmnym rozsudkom zo dňa 29.5.2012 č.k. 22C/78/2011-123 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/250/2012-141 zo dňa 29.1.2013 súd určil, že základ nároku je dôvodný. Vychádzal zo záveru, že členský podiel ako majetková hodnota patril do BSM a v zmysle § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) stal sa i predmetom podielového spoluvlastníctva.

5. Po nadobudnutí právoplatnosti medzitýmneho rozsudku žalovaná si kompenzačnou námietkou zo dňa 31.1.2014 (doručená súdu na pojednávaní dňa 4.2.2014 - pozn. odvolacieho súdu) uplatnila 50.000 € ako podiel na výnosoch z podnikania žalobcu a tieto žiadala započítať proti pohľadávke žalobcu uplatnenej v tomto spore, pričom uplatnila si kompenzačnú námietku iba do výšky žalobou uplatnenej pohľadávky. Argumentovala tým, že výnosy žalobcu z podnikania patrili do BSM ako ostatné majetkové práva a stali sa ich spoluvlastníctvom v rovnakých podieloch, pričom ku dňu zániku BSM (6.8.2007) dosiahli čiastku minimálne 100.000 €. Žalobca vzniesol námietku premlčania vzájomnej pohľadávky žalovanej. Namietal tiež, že súčasťou BSM by mohol byť iba zisk z podnikateľskej činnosti ako kladný rozdiel medzi výnosmi žalobcu na jednej strane a nákladmi, výdavkami a záväzkami žalobcu na druhej strane. Okrem toho uviedol, že ku dňu zániku BSM boli výnosy spotrebované, a teda neexistovali. Žalovaná opakovane vzniesla kompenzačnú námietku dňa 19.4.2018, pričom alternatívne svoju pohľadávku uplatnila na započítanie titulom podielu na hodnote podniku žalobcu, ktorý podľa žalovanej predstavoval 90.000 €.

6. Právne súd posudzoval vec podľa ust. §§ 100 ods. 1, 101, 142 ods. 1, 143 ods. 1, 149 OZ. Uzavrel, že predmetom sporu je vyporiadanie pôvodne spoločného majetkového práva, ktoré vo vzťahu k družstvu sa stalo majetkovým právom len jedného z manželov - žalovanej a keďže členský podiel nebol vyporiadajúci dohodou ani rozhodnutím súdu do troch rokov od zániku BSM, vzťahuje sa naň v zmysle § 149 ods. 4 OZ režim podielového spoluvlastníctva. Žalobca má teda nárok na 1/2 z majetkovej hodnoty členského podielu, ktorá bola stanovená znaleckým posudkom ku dňu 13.11.2009 (deň zrušenia spoločného členstva sporových strán v SBD II Košice) vo výške 80.900 €, teda má nárok na zaplatenie 40.450 €, ktorú sumu súd zaviazal žalovanú zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Ohľadne pohľadávok uplatnených žalovanou na započítanie titulom podielu na výnosoch z podnikania žalobcu alebo podielu na hodnote podniku žalobcu súd uzavrel, že tieto sú premlčané. Konštatoval, že tieto pohľadávky si mohla žalovaná uplatniť prvýkrát 7.8.2010, teda po uplynutí 3 ročnej lehoty od zániku BSM (zánik BSM dňa 6.8.2007), a teda k premlčaniu tohto jej práva došlo vo všeobecnej trojročnej lehote dňom 7.8.2013. Keďže žalovaná uskutočnila započítací prejav prvýkrát až 31.1.2014 (správne dňa 4.2.2014 - pozn. odvolacieho súdu) a druhýkrát dňa 19.4.2018, stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby. Z týchto dôvodov na jej kompenzačné námietky neprihliadol a zamietol aj jej návrh na doplnenie dokazovania znalcom z odboru ekonómie za účelom preukázania výšky výnosov z podnikania žalobcu a určenia hodnoty podniku žalobcu.

8. Zároveň súd konštatoval, že žalovaná nepreukázala existenciu, rozsah a charakter pohľadávok uplatnených kompenzačnými námietkami, pretože tieto pohľadávky neboli vymedzené a preukázané z hľadiska výšky a nebol preukázaný a odôvodnený ani charakter pohľadávky, teda či ide o výnosy z podnikania alebo hodnotu podniku, medzi ktorými je podstatný rozdiel. Ak by išlo o výnosy z podnikania, nepreukázala, akú mali tieto v čase zániku BSM podobu, či išlo o peniaze na účte, kedy ide o majetkové právo, na ktoré možno uplatniť fikciu podľa § 149 ods. 4 OZ, alebo či išlo o peniaze v hotovosti, kedy sa jedná o vec v právnom zmysle a v tom prípade by tieto podľa § 149 ods. 4 OZ pripadli po uplynutí lehoty na vyporiadanie BSM žalobcovi, ktorý ich užíval. Konštatoval teda, že žalovaná ohľadne tvrdených pohľadávok voči žalobcovi neuniesla dôkazné bremeno.

9. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 40.450 € ako polovicu hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva a v prevyšujúcej časti istiny žalobu zamietol.

10. Rovnako zamietol žalobu čo do príslušenstva pohľadávky s poukazom na § 3 ods. 1 OZ, keď uplatnenie úrokov z omeškania posudzoval ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

11. Súd pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania prihliadol najmä na skutočnosť, že v priebehu konania svedkovia J. Š. a Q. Š. (rodičia žalovanej) uviedli, že na zaobstaranie predmetného bytu na X. O. D. Y., ktorého hodnota členského podielu je predmetom tohto sporu, poskytli finančné prostriedky žalovanej oni a žalobca sa o jeho nadobudnutie finančne nepričinil. Ich úmyslom bolo zabezpečiť byt pre žalovanú. Súd tiež prihliadol na skutočnosť, že tu existuje podnik žalobcu, ktorý existoval už aj počas manželstva sporových strán a žalovaná v prípade včas uplatnenej kompenzačnej námietky by nebola súdom zaviazaná na zaplatenie žalovanej istiny žalobcovi, resp. žalovanej sumy v takom rozsahu, nakoľko by tu existovala aj pohľadávka žalovanej voči žalobcovi. V neposlednom rade súd prihliadol aj na výšku úrokov z omeškania, ktoré by žalovaná mala uhradiť žalobcovi a ktoré po vyčíslení ku dňu vyhlásenia rozhodnutia súdu dosahujú približne výšku žalovanej istiny. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že dĺžka konania bola ovplyvnená aj žiadosťami sporových strán o poskytnutie časového priestoru na rokovania o možnosti uzavretia mimosúdnej dohody. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania je dôvodné prihliadať na skutočnosť, že síce priznanie týchto úrokov z omeškania žalobcovi by zodpovedalo zákonu, avšak podľa názoru súdu ich priznanie odporuje dobrým mravom, nakoľko ich priznanie by viedlo k neprijateľným dôsledkom vo vzťahu medzi sporovými stranami.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 257 CSP tak, že ich náhradu stranám sporu nepriznal. Dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania a tieto spočívajú v okolnostiach danej veci a v predmete sporu. Ide predovšetkým o skutočnosť, že medzi sporovými stranami dochádza k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, ktoré vzniklo zo zákona v dôsledku nevyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán po rozvoze. Dôležitou okolnosťou vzniku toho sporu bolo, že žalobcovi zostala ambulancia (jeho podnik) a žalovanej zostal byt. Takéto rozdelenie považovali obe strany v určitom momente za spravodlivé. Až neskôr vyšiel žalobca s požiadavkou na výplatu polovice hodnoty členského podielu predmetného bytu. K tomuto kroku však pristúpil až po uplynutí lehoty na vyporiadanie BSM strán. Žalovanej týmto bolo znemožnené, aby súd prihliadol na jej vnos do BSM v podobe finančného daru jej rodičov, na ktorý by v konaní o vyporiadaní BSM bolo možné prihliadnúť. Súd pri rozhodovaní o trovách konania prihliadol aj na všetky skutočnosti, pre ktoré nepriznal žalobcovi úroky z omeškania a z týchto dôvodov (uvedených v bode 55. napadnutého rozsudku) rozhodol, že stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

13. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolanie obe sporové strany.

14. Žalobca podal odvolanie v časti zamietavého výroku II., pokiaľ mu nebol priznaný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 40.450 € od 4.9.20210 do zaplatenia z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Navrhol zmeniť rozsudok v napadnutom výroku tak, že súd zaviazá žalovanú zaplatiť mu úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 40.450 € od 4.9.2010 do zaplatenia, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť mu trovy celého konania v plnom rozsahu. Nesúhlasil so záverom súdu, že priznanie úrokov z omeškania zo súdom priznanej sumy by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Dôrazne odmietol dôvody, pre ktoré súd považoval tento nárok za uplatnený v rozpore s dobrými mravmi. Poprel poskytnutie finančných prostriedkov na vyplatenie hodnoty členského podielu zo strany rodičov žalovanej. Zopakoval, že pred uzavretím manželstva bola z celkovej hodnoty členského podielu uhradená čiastka 3.200 Sk a podstatná časť z tejto hodnoty, t.j. 24.000 Sk bola uhradená po uzavretí manželstva z finančných prostriedkov, ktoré sporové strany získali pri redovom tanci. Tvrdenia rodičov žalovanej označil ako nepravdivé. Uviedol, že žalovanej nič nebránilo v tom, aby v zákonom určenej trojročnej lehote od zániku BSM iniciovala súdne konanie o vyporiadanie zaniknutého BSM, v rámci ktorého by sa konajúci súd zaoberal aj týmito námietkami žalovanej. Pokiaľ súd poukazoval na existenciu pohľadávky žalovanej voči žalobcovi argumentoval tým, že podnik žalobcu nepatrí do BSM, a teda nešlo o spoločný majetok ani o spoločné majetkové právo sporových strán, ktoré by mohlo byť predmetom vyporiadania BSM. Žalovaná teda nemala a ani nemohla mať pohľadávku voči žalobcovi na zaplatenie polovice hodnoty podniku žalobcu. Argumentoval ďalej tým, že od momentu právoplatnosti rozsudku, ktorým bolo určené, že základ nároku je daný, t.j. od začiatku roka 2013 si žalovaná musela byť vedomá existencie svojho záväzku voči žalobcovi na zaplatenie polovice hodnoty členského podielu k bytu a akékoľvek ďalšie úkony realizované žalovanou v priebehu ďalšieho konania, a to najmä uplatnenie kompenzačnej námietky, boli zo strany žalovanej realizované s evidentným

zámerom oddialiť uspokojenie legálnej a legitímnej pohľadávky žalobcu. Predlžovanie konania preto nemôže byť vyhodnotené v prospech žalovanej. Nesúhlasil ani s nepriznaním náhrady trov konania stranám sporu. Poprel konštatovanie súdu, že považoval za spravodlivé rozdelenie, v zmysle ktorého jemu zostala ambulancia a žalovanej zostal byt. Nepovažoval totiž za spravodlivé, že žalobkyni pripadol byt bez akejkoľvek finančnej kompenzácie. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nebola preukazovaná hodnota podniku žalobcu, nemožno vyhodnotiť objektívne, či hodnota podniku žalobcu a hodnota bytu boli porovnateľné a či takéto vyporiadanie sporových strán by bolo objektívne spravodlivé. Poukázal tiež na aktuálnu trhovú cenu tohto bytu, ktorý dosahuje minimálne 180.000 €, pričom hodnota členského podielu v čase zániku spoločného nájmu bola určená znalcom vo výške 80.900 €. Na druhej strane hodnota podniku žalobcu je podstatne nižšia, ako v čase zániku BSM sporových strán. Poukázal tiež na to, že žalovanú pred podaním žaloby vyzval na dobrovoľnú úhradu pohľadávky, čím by sa vyhlala súdnu konaniu. Zo všetkých týchto dôvodov nesúhlasil s nepriznaním náhrady trov konania.

15. Žalovaná podala odvolanie proti vyhovujúcemu výroku I. z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP a navrhla rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasila so záverom súdu, že uskutočnila započítací prejav po uplynutí premlčacej doby. Zdôraznila, že v prípade kompenzačnej námietky nie je podstatné, kedy započítací prejav uskutočnila, ale podstatným je iba to, či bola započítaná pohľadávka premlčaná už vo chvíli, keď sa stretla so žalobnou pohľadávkou. V danom prípade pohľadávka žalovanej v čase, kedy sa stretla s pohľadávkou žalobcu, premlčaná nebola. V tej súvislosti poukázala na rozhodnutie R 156/1953 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo 336/2005 zo dňa 24.4.2007, v zmysle ktorých námietku premlčania pohľadávky započítavanej do žalobnej pohľadávky možno s úspechom uplatniť len vtedy, ak započítaná pohľadávka bola premlčaná už vo chvíli, keď sa stretla so žalobnou pohľadávkou; čas, keď bol urobený započítací prejav, nemá pre uplynutie premlčacej lehoty započítavanej pohľadávky význam. Nezáleží teda na tom, kedy bol urobený prejav započítania; premlčanie sa posudzuje k okamihu, kedy sa pohľadávky stretli. Pre posúdenie, či pohľadávka je premlčaná, a či ju teda možno použiť na započítanie, je rozhodujúci okamih stretu pohľadávok. Ak bola vzájomná pohľadávka premlčaná už v čase dospenia neskôr splatnej pohľadávky, je zánik záväzku vylúčený jednostranným započítaním. Nesúhlasila ani so záverom súdu, že nepreukázala existenciu, rozsah a charakter pohľadávok, uplatnených kompenzačnými námietkami. Zopakovala, že do BSM patria tiež výnosy z podnikania jedného z manželov, a to bez ohľadu na to, či sa nachádzajú v banke alebo boli vyplatené v hotovosti do pokladne. Z Občianskeho zákonníka nevyplýva, že by spoločným majetkom mal byť iba zisk. Z účtovných kníh žalobcu pritom vyplynulo, že výnosy z podnikania žalobcu ku dňu zániku BSM dňa 6.8.2007 dosiahli čiastku prevyšujúcu 100.000 €. Navyše nebolo počas konania sporné, že ku dňu 5.8.2007 bol zostatok na účte žalobcu cca 6.000 € a v hotovosti v pokladni sa nachádzalo približne 3.700 €. Ide o výnosy z podnikania, ktoré patria do masy BSM a ani na tieto súd neprihliadol z dôvodu, že pohľadávky žalovanej považoval za premlčané. Podľa jej názoru nemožno súhlasiť so záverom súdu, že peniaze v hotovosti sú vecou v právnom zmysle slova, ktorá pripadla po uplynutí lehoty na vyporiadanie BSM žalobcovi. Aj peniaze sú majetkovou hodnotou bez ohľadu na to, či sa nachádzajú na účte v banke alebo v hotovosti. Za účelom preukázania výšky výnosov z podnikania žalovaná navrhla vykonať znalecké dokazovanie, ktorý návrh súd zamietol a z tohto dôvodu nebolo vykonané dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Zo všetkých týchto dôvodov navrhla zrušiť rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že považuje výroky II. a III. rozsudku za vecne správne a navrhla rozsudok v týchto výrokoch potvrdiť. Argumentovala tým, že v konaní bolo preukázané, že peniaze na vyplatenie hodnoty členského podielu boli žalovanej poskytnuté jej rodičmi. Bez právneho významu je porovnávanie výšky poskytnutých finančných prostriedkov a výšky úroku z omeškania. Žalobca sa na nadobudnutí členského podielu žiadnym spôsobom nepodieľal a napriek tomu vznikla žalovanej povinnosť ho vyplatiť z členského podielu, čo je rozhodujúce z hľadiska nepriznania úrokov z omeškania z dôvodu rozporu s dobrými mravmi. Správne súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že po rozvode manželstva si žalobca ponechal všetky výnosy z podnikania. Zdôraznila, že po rozvode sa dohodli so žalobcom tak, že jej zostane byt a žalobcovi podnik a takéto rozdelenie považovali za spravodlivé. Žalobca sa až po uplynutí lehoty na podanie návrhu na vyporiadanie BSM začal domáhať voči žalovanej výplaty z členského podielu, čo žalovaná považuje za šikanózný výkon práva. Vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci za správne považovala aj nepriznanie náhrady trov konania sporovým stranám.

17. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej stotožnil sa so záverom súdu o nemožnosti započítania údajných pohľadávok žalovanej z dôvodu ich premlčania. Poukázal na to, že Občiansky zákonník neupravuje otázku momentu posúdenia premlčania pri započítavaní pohľadávky tak, že dôležitým momentom posúdenia je čas stretnutia pohľadávok. V zmysle § 581 ods. 2 OZ nie je možné jednostranne započítať pohľadávku, ktorá je premlčaná. Pre posúdenie premlčania započítavanej pohľadávky je pritom rozhodujúci moment uskutočnenia započítacieho prejavu. Pokiaľ pohľadávka žalovanej mala vzniknúť najneskôr dňom 6.8.2010, k jej premlčaniu došlo dňom 7.8.2013 a premlčanú pohľadávku preto nie je možné jednostranne započítať. Správne preto súd neprihliadol na kompenzačné námietky vznesené žalovanou. Za správny považoval aj záver súdu o nepreukázaní pohľadávok žalovanej. Žalovaná tieto presne a jednoznačne nešpecifikovala, neuviedla za aké obdobie dosiahli výnosy z podnikania žalobcu tvrdenú výšku, akú konkrétnu sumu dosiahli výnosy z podnikania a aký konkrétny dôkazný prostriedok a číselný údaj má túto sumu preukazovať. Špecifikáciu nebola schopná žalovaná uskutočniť od momentu vznesenia kompenzačnej námietky až do rozhodnutia súdu. Z predložených výpisov z účtov a účtovných kníh žalobcu nebolo možné zistiť, že by výnosy z podnikania ku dňu zániku BSM dosiahli 100.000 €. Tieto tvrdenia sú účelové a nepravdivé. Predmetom vyporiadania BSM mohol byť iba čistý zisk z podnikateľskej činnosti, ktorý však existoval reálne v čase zániku BSM. Výnosy z podnikateľskej činnosti boli pritom ku dňu zániku BSM spotrebované, a teda neexistovali a nemohli existovať ani ku dňu 6.8.2010, kedy došlo k vyporiadaniu BSM zo zákona. Zotrvával na tvrdení, že peniaze v hotovosti sú hnutelnou vecou v zmysle § 119 ods. 1 OZ. Nemohlo teda ísť o ostatné majetkové práva, ako to tvrdí žalovaná. Tieto peňažné prostriedky by teda bol nadobudol žalobca. Žalovaná si nebola istá, či a akú pohľadávku má voči žalobcovi, v akej výške a na akom právnom základe, čo preukazuje aj jej postup, keď si kompenzačné námietky uplatnila viackrát, a to najprv 31.1.2014 a potom 19.4.2018. Stotožnil sa aj s názorom súdu o nevykonaní znaleckého dokazovania z dôvodu nadbytočnosti, nehospodárnosti a neúčelnosti. Zo všetkých týchto dôvodov považoval odvolanie žalovanej za nedôvodné.

18. Žalovaná v replike zotrvala na podanom odvolaní a na dôvodoch v ňom uvedených. Nesúhlasila s argumentáciou žalobcu ohľadom premlčania pohľadávok v súvislosti s uplatnenou kompenzačnou námietkou a zotrvala na tvrdení, že z hľadiska premlčania je rozhodujúci čas, kedy sa pohľadávky stretli. Zotrvávala aj na všetkých ďalších argumentoch, uvádzaných ňou v odvolaní vo vzťahu k vzájomným pohľadávkam, vzneseným ňou na započítanie.

19. Žalobca v replike taktiež zotrval na dôvodoch uvádzaných vo svojom odvolaní a vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej.

20. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

21. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolania žalobcu a žalovanej ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniam nie je možné vyhovieť.

22. Predmetom odvolacieho prieskumu nebol výrok II. v časti o zamietnutí istiny 1.150 € s 9 % úrokom z omeškania ročne od 4.9.2010 do zaplatenia, pretože proti tejto časti zamietavého výroku žalobca ako oprávnená osoba odvolanie nepodal a v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť.

23. Predmetom odvolacieho prieskumu bol vyhovujúci výrok I. na základe odvolania podaného žalovanou a časť zamietavého výroku, pokiaľ ide o zamietnutie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 40.450 € od 4.9.2010 do zaplatenia na základe odvolania podaného žalobcom a súvisiaci výrok o náhrade trov konania.

24. Rozsudok je vo všetkých napadnutých výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP v tejto časti potvrdil.

25. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21. februára 2023 o 9.20 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku

boli zverejnené dňa 14. februára 2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1 CSP.

26. Strany sporu v odvolaní uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d/), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

27. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

28. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

29. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

30. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu, v zmysle ktorého žalobca má nárok na zaplatenie sumy 40.450 € titulom vyporiadania hodnoty členského podielu v bytovom družstve, ktorý bol pôvodne spoločným majetkovým právom sporových strán a následne tento členský podiel nadobudla na základe rozhodnutia súdu výlučne žalovaná, pričom k vyporiadaniu hodnoty členského podielu nedošlo do troch rokov od zániku manželstva dohodou a ani rozhodnutím súdu. Správne preto súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi 40.450 € ako polovicu hodnoty členského podielu titulom vyporiadania spoločného majetkového práva, pričom vychádzal z hodnoty členského podielu v čase zániku spoločného členstva sporových strán v družstve, t.j. z hodnoty 80.900 € a v prevyšujúcej časti istiny správne žalobu zamietol.

31. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu, že vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, dĺžku súdneho konania a výšku žalobcovi prislúchajúcich úrokov z omeškania, ktoré dosahujú výšku súdom priznanej istiny, by bolo priznanie úrokov z omeškania v rozpore s dobrými mravmi a s princípom spravodlivosti.

32. Súd svoje úvahy, ako dospel k vyššie uvedeným záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanom spore, tieto úvahy sú vecné, správne, niet v nich žiadneho logického rozporu a odvolací súd sa s nimi stotožňuje a na tomto mieste ich neopakuje.

33. Zároveň súd odôvodnil, prečo nevykonal žalovanou navrhnutý dôkaz znaleckým dokazovaním, čím si splnil svoju povinnosť v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP.

34. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam sporových strán odvolací súd uvádza nasledovné:

35. V odvolacom konaní nebolo sporné, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania pôvodne spoločného majetkového práva sumu 40.450 €.

36. Podstatou odvolacích námietok žalovanej je však tvrdenie, že táto pohľadávka žalobcu voči nej zanikla započítaním jej pohľadávky voči žalobcovi titulom vyporiadania iného spoločného majetkového práva, za ktoré považuje výnosy z podnikania žalobcu ku dňu zániku BSM alternatívne hodnotu podniku žalobcu ku dňu zániku BSM. Namietka záver súdu, že uskutočnila započítací prejav po uplynutí premlčacej doby, keď súd nesprávne vychádzal z momentu, kedy započítací prejav uskutočnila, hoci

rozhodujúcim z hľadiska posúdenia premlčania započítavanej pohľadávky je moment stretu pohľadávok, ktorý však v odvolaní bližšie nešpecifikovala.

37. Z ust. § 580 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

38. Dôsledkom započítania je zánik pohľadávky, a to okamihom stretu pohľadávok spôsobilých na započítanie s účinkami ex nunc. Nie je teda rozhodujúci čas uskutočnenia započítacieho prejavu. Čas urobenia prejavu nie je významný ani pre prípadné uplynutie premlčacej doby pre započítavanú pohľadávku. Námietku premlčania vzájomnej pohľadávky je preto možné úspešne uplatniť iba vtedy, keď bola vzájomná pohľadávka premlčaná v čase stretu pohľadávok. K stretu pohľadávok dochádza okamihom splatnosti neskoršie splatnej pohľadávky. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná (§ 581 ods. 2 druhá veta OZ).

39. Aj keď teda priamo Občiansky zákonník neupravuje otázku momentu posúdenia premlčania pri započítavaní pohľadávky, súdna prax je dlhodobo ustálená v názore, že námietku premlčania vzájomnej pohľadávky je možné úspešne uplatniť iba vtedy, keď bola vzájomná pohľadávka premlčaná v čase stretu pohľadávok (R 69/1972). Nie je teda rozhodujúce, kedy bol uskutočnený započítací prejav.

40. Ako bolo uvedené vyššie, k stretu pohľadávok dochádza okamihom splatnosti neskoršie splatnej pohľadávky. Ak je splatnosť viazaná na výzvu veriteľa, nie je možné uskutočniť započítanie súčasne s prejavom - výzvou na zaplatenie z dôvodu, že splatnosť dlhu nastáva až nasledujúci deň po uskutočnení výzvy. To isté platí v prípade, ak je v priebehu súdneho konania uskutočnený započítací prejav bez toho, aby bola predtým uskutočnená výzva na plnenie. Toho dôsledkom je, že takéto započítanie nemá za následok zánik pohľadávky (viď Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax, komentár, II., vydavateľstvo EUROUNION, strana 2539, 2540).

41. Aj keď súd prvej inštancie vychádzal zo záveru o premlčaní pohľadávky ku dňu vznesenia kompenzačnej námietky, teda posudzoval premlčanie započítavanej pohľadávky nie k momentu jej stretu s pohľadávkou žalobcu, ale k momentu vznesenia kompenzačnej námietky (31.1.2014), nemalo to následok nesprávny záver súdu o premlčaní vzájomnej pohľadávky žalovanej, a teda ani nesprávne rozhodnutie vo veci, lebo k stretu pohľadávky žalobcu a pohľadávky žalovanej nedošlo pred týmto dátumom, ale až neskôr.

42. Vychádzajúc z obsahu spisu, k stretu pohľadávky žalobcu a žalovanej mohlo dôjsť až dňa 5.2.2014, kedy sa stala splatnou pohľadávka žalovanej. Táto nebola splatná dňa 7.8.2010, ako to nesprávne uvádza súd prvej inštancie, zamieňajúc si moment, kedy žalovaná túto pohľadávku mohla prvýkrát uplatniť na súde s momentom jej splatnosti.

43. Aj keď žalobkyni vznikla pohľadávka voči žalovanému titulom vyporiadania majetkového práva uplynutím lehoty troch rokov od zániku BSM, teda právo jej vzniklo dňom 7.8.2010, toto právo si prvýkrát voči žalobcovi uplatnila až kompenzačnou námietkou, ktorá bola doručená súdu a aj žalobcovi až na pojednávaní dňa 4.2.2014. Jej pohľadávka v prípade preukázania jej existencie sa tak stala splatnou nasledujúcim dňom, t.j. 5.2.2014 a keďže v tom čase už bola splatná pohľadávka žalobcu, uplatnená žalobou, až v tomto momente (5.2.2014) mohlo dôjsť k stretu vzájomných pohľadávok sporových strán. K tomuto dátumu však už bola pohľadávka žalovanej voči žalobcovi premlčaná, keďže právo si prvýkrát mohla uplatniť 7.8.2010 a toto sa premlčalo v trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ, t.j. 7.8.2013, ako na to správne poukázal súd prvej inštancie.

44. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pohľadávka žalovanej bola premlčaná v okamihu stretu vzájomných pohľadávok sporových strán, a preto záver súdu o premlčaní vzájomnej pohľadávky žalovanej je správny a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania nebolo možné túto už premlčanú pohľadávku žalovanej bez ohľadu na jej (ne)existenciu započítať proti pohľadávke uplatnenej žalobou.

45. Navyiac, keďže kompenzačný prejav bol uskutočnený dňa 4.2.2014 a v tom čase vzájomná pohľadávka žalovanej ešte nebola splatná (táto nadobudla splatnosť až nasledujúci deň), pričom

započítanie nesplatnej pohľadávky voči splatnej jednostranným právnym úkonom je zo zákona vylúčené, nemohla kompenzačná námietka žalovanej zo dňa 4.2.2014 spôsobiť zánik jej pohľadávky. Účinky zániku vzájomných pohľadávok by mohla vyvolať až kompenzačná námietka vznesená po 5. februári 2014 za predpokladu, že by nešlo o pohľadávku premlčanú, čo v prejednávanej veci splnené nebolo.

46. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že aj keď súd posudzoval premlčanie vzájomnej pohľadávky k nesprávne dátumu, t.j. k dátumu vznesenia započítacieho prejavu, nemalo to za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z ktorého dôvodu táto odvolacia námietka žalovanej je nedôvodná.

47. Vzhľadom na premlčanie vzájomnej pohľadávky žalovanej je bez právneho významu zaoberať sa otázkou jej existencie, rozsahu a charakteru, keďže v prípade premlčaného nároku sa jeho dôvodnosť už neposudzuje.

48. Bez právneho významu bolo potom aj posudzovanie otázky, či patria do masy BSM výnosy z podnikania žalobcu alebo hodnota podniku žalobcu a v akom rozsahu a neúčelné a nehospodárne by bolo z tohto dôvodu vyhovenie návrhu žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania na preukázanie výnosov žalobcu z podnikania alebo hodnoty podniku žalobcu ku dňu zániku BSM. Zamietnutie návrhu na vykonanie takéhoto dokazovania preto nemožno hodnotiť ako nesprávny postup súdu, v dôsledku ktorého nebol riadne zistený skutkový stav.

49. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov sú odvolacie námietky žalovanej nedôvodné.

50. Odvolací súd tiež odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/160/2020 zo dňa 28. októbra 2020, v ktorom sa najvyšší súd vyjadril, k akému okamihu je potrebné posudzovať premlčanie započítavanej pohľadávky, t.j. či sa premlčanie započítavanej pohľadávky posudzuje k okamihu vykonania započítacieho prejavu alebo k okamihu stretu vzájomných pohľadávok. Dospel pritom k záveru, že z hľadiska zákona nie je rozhodujúce, kedy bol urobený prejav vôle smerujúci k započítaniu, ale rozhodujúci je okamih, kedy sa vzájomné pohľadávky stretli. Námietku premlčania vzájomnej pohľadávky možno s úspechom uplatniť len vtedy, ak bola vzájomná pohľadávka premlčaná už v čase, keď sa pohľadávky stretli (odkaz na R 69/1972, R 156/1953, R 77/1969). Uviedol, že okamih stretu je deň splatnosti pohľadávky neskôr splatnej (odkaz na rozhodnutie sp. zn. 1 M Cdo 11/2018 a sp. zn. 7 M Cdo 15/2011).

51. V tomto rozhodnutí ďalej najvyšší súd s poukazom na ust. § 563 OZ uviedol, že ak nie je čas splnenia dohodnutý, ustanoveným právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh 1. dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Vo všeobecnosti teda platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi účastníkmi dohodnutá, stanovená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Ust. § 563 OZ ukladá dlžníkovi povinnosť plniť deň nasledujúci potom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas splnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Za výzvu sa považuje aj žaloba podaná veriteľom, prípadne vznesenie kompenzačnej námietky dlžníkom. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení žaloby dlžníkovi resp. po doručení kompenzačnej námietky veriteľovi. K omeškaniu dochádza uplynutím splatnosti.

52. Vyššie uvedenými závermi sa riadil odvolací súd aj v tu prejednávanej veci a vychádzal zo záveru, že pokiaľ v konaní nebola preukázaná iná výzva žalovanej na plnenie vo vzťahu k žalobcovi, je potrebné za kvalifikovanú výzvu na plnenie považovať až kompenzačnú námietku, pričom dňom splatnosti pohľadávky žalovanej bol deň po doručení tejto kompenzačnej námietky žalobcovi, pričom k doručeniu došlo až na pojednávaní dňa 4.2.2014, ako táto skutočnosť nepochybne vyplynula zo zápisnice o pojednávaní z tohto dňa.

53. Podstatou odvolacích námietok žalobcu je nesprávny záver súdu, že ním uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodov, ako na ne odkazuje súd v odseku 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

54. Vychádzajúc z okolností prejednávanej veci, ako tieto vyplývajú z obsahu spisu a ako na ne poukázal aj súd prvej inštancie, vychádzajúc aj z dĺžky súdneho konania a zohľadňujúc pritom zavinenie oboch sporových strán na takejto dĺžke súdneho konania a zohľadniac výšku úrokov, ktoré by žalobcovi

prislúchali a tieto by dosahovali výšku žalobou priznanej istiny, aj podľa odvolacieho súdu by ich priznanie žalobcovi bolo v rozpore s dobrými mravmi a s princípom spravodlivosti.

55. Súd správne zohľadnil tú skutočnosť, že k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán nedošlo dohodou a ani rozhodnutím súdu, keď žiaden z nich neinicioval začatie konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva. Za tejto situácie bolo možné dôvodne predpokladať, že strany sporu nemali žiadne vzájomné nároky voči sebe titulom vyporiadania BSM a uspokojili sa so stavom, keď členský podiel k bytu zostal žalovanej a žalobcovi zostal jeho podnik (zubná ambulancia). Žalobca skutočne až po uplynutí troch rokov od zániku BSM, keď nastala fikcia vyporiadania v zmysle § 149 ods. OZ, uplatnil si nárok na výplatu polovice hodnoty členského podielu, čím bolo žalovanej znemožnené prihladiť na jej vnos do BSM v podobe finančného daru od jej rodičov, ktorý bol potvrdený aj v tu prebiehajúcim konaní svedeckými výpoveďami. Ak si teda sporové strany pôvodne neuplatňovali vzájomne žiadne nároky titulom vyporiadania BSM, pričom žiadnemu z nich nebránilo podať žalobu o vyporiadanie BSM, nemožno síce vytýkať žalobcovi, že si uplatnil svoje nároky po vyporiadanií bezpodielového spoluvlastníctva na základe zákonnej domnienky, avšak na druhej strane nemožno neprihladiť na tú skutočnosť, že pokiaľ žalovaná je povinná tento nárok uspokojiť, pričom prípadné jej nároky voči žalobcovi už boli premlčané, bolo by v rozpore so zásadou spravodlivosti priznať žalobcovi ešte aj úroky z omeškania.

56. Pokiaľ ide o dĺžku súdneho konania, táto nepochybne bola ovplyvnená správaním sporových strán počas konania, teda trvanie sporu nemožno pripísať výlučne len správaniu žalovanej, pokiaľ sa bránila proti žalobe žalobcu, teda aj v tomto smere boli úvahy súdu správne. Súd správne prihladiť na v konaní preukázanú skutočnosť výpoveďami svedkov, rodičov žalovanej, že žalobca sa nepodieľal na nadobudnutí členského podielu k bytu, napriek tomu mu vzniklo právo na vyporiadanie jeho hodnoty. Správne poukázal aj na tú skutočnosť, že žalobca počas trvania manželstva vykonával podnikateľskú činnosť a z tejto činnosti mal výnosy, ktoré by v prípade včas uplatnenej kompenzačnej námietky bolo možné rovnako vyporiadať a o ktoré takto žalovaná prišla.

57. Dĺžka a priebeh tohto súdneho konania nasvedčujú neschopnosti sporových strán konštruktívne riešiť vzájomné majetkové nároky, a to ani prostredníctvom svojich právnych zástupcov, čo vyústilo do takto dlhotrvajúceho súdneho konania, ktoré sa právoplatne skončí až rozhodnutím o odvolaniach sporových strán. Vzhľadom na skutočnosť, že k rozvodu manželstva sporových strán došlo ešte dňa 6.8.2007, je v záujme ich oboch, aby si svoje majetkové nároky definitívne po tak dlhej doby vyporiadali.

58. Vecne správne rozhodol súd prvej inštancie aj o náhrade trov konania, ak tieto žiadnej zo sporových strán v zmysle ust. § 257 CSP nepriznal s poukazom na okolnosti prejednávanej veci.

59. Majetkové vyporiadanie po zániku BSM a jeho vyporiadanií zákonnou fikciou v zmysle § 149 ods. 4 OZ je v záujme oboch sporových strán a hoci bol žalobca v konaní v prevažnej miere úspešný, keď súd jeho žalobe vyhovel v rozsahu 97,24 %, vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, ako na ne poukazuje súd prvej inštancie v odseku 63. v nadväznosti na odsek 55. odôvodnenia napadnutého rozsudku, považuje aj odvolací súd tieto za také okolnosti veci, ktoré odôvodňujú výnimočnosť prípadu pre nepriznanie náhrady trov konania sporovým stranám.

60. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca aj žalovaná boli v odvolacom konaní (ne)úspešní v rovnakom rozsahu, keďže súd odvolaniu ani jedného z nich nevyhovel, preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

61. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).